

Dosarul nr. 2ra-1169/22
2-19203434-01-2ra-25082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Ojoga)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Pruteanu, I. Țurcan, I. Cotruță)

ÎNCHEIERE

28 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Andrei Ursu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Popa împotriva lui Andrei Ursu cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Andrei Ursu, reprezentat de avocatul Evghenii Talpalaru și a fost menținută hotărârea din 17 mai 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 23 decembrie 2019, Ion Popa a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Ursu cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 24 noiembrie 2016, în calitate de împrumutător a transmis lui Andrei Ursu, cu titlu de împrumut suma de 3 300 Euro.

A menționat că, faptul acordării sumei bănești cu titlu de împrumut se confirmă prin recipisa din 24 noiembrie 2016, scrisă în mod autentic de către împrumutatul Andrei Ursu și semnată de către acesta.

Reclamantul a susținut că, potrivit recipisei din 24 noiembrie 2016, împrumutul urma a fi restituit integral până la data de 25 decembrie 2016.

A comunicat că, din momentul expirării termenilor de restituire a împrumuturilor toate încercările de a obține restituirea sumei datorate nu s-au soldat cu niciun

rezultat, iar pârâtul doar promis că va restitui datoria, însă fără a specifica când va avea loc acest lucru.

Reclamantul a afirmat că, întru soluționarea litigiului pe cale amiabilă, la data 14 mai 2019, în adresa pârâtului a expediat o somație, prin care a solicitat restituirea sumei datorate în cuantum de 3 300 Euro în termen 7 zile, calculate de la data recepționării somației, fiindu-i comunicat că în caz contrar se va adresa în instanța de judecată cu o cerere privind încasarea sumei datorate, a dobânzii de întârziere, precum și a tuturor cheltuielilor aferente procesului de judecată.

A precizat că, somația expediată la 14 mai 2019, a fost recepționată la data de 16 mai 2019, însă pârâtul nu a întreprins careva acțiuni, cu excepția faptului că a confirmat recepționarea somației și copia recipisei, însă menționând că nu-și aduce aminte de acest împrumut.

Reclamantul a specificat că, dobânda de întârziere pentru suma de 3 300 Euro, pentru perioada 26 decembrie 2016-23 decembrie 2019 constituie suma în mărime de 1 595,17 Euro, conform următorului calcul: $3\ 300\ \text{Euro} \times 184\ \text{zile} \times (9+9\%)/365\ \text{zile} (100\%) = 299,44\ \text{Euro}$ (26 decembrie 2016-27 iunie 2017); $3\ 300\ \text{Euro} \times 61\ \text{zile} \times (8+9\%)/365\ \text{zile} (100\%) = 93,76\ \text{Euro}$ (28 iunie 2017-27 august 2017); $3\ 300\ \text{Euro} \times 58\ \text{zile} \times (7,5+9\%)/365\ \text{zile} (100\%) = 86,52\ \text{Euro}$ (28 august 2017-24 octombrie 2017); $3\ 300\ \text{Euro} \times 41\ \text{zile} \times (7+9\%)/365\ \text{zile} (100\%) = 59,31\ \text{Euro}$ (25 octombrie 2017-04 decembrie 2017); $3\ 300\ \text{Euro} \times 573\ \text{zile} \times (6,5+9\%)/365\ \text{zile} (100\%) = 802,99\ \text{Euro}$ (05 decembrie 2017-30 iunie 2019); $3\ 300\ \text{Euro} \times 175\ \text{zile} \times (7+9\%)/365\ \text{zile} (100\%) = 253,15\ \text{Euro}$ (01 iulie 2019-22 decembrie 2019).

A solicitat reclamantul, încasarea din contul lui Andrei Ursu în beneficiul lui Ion Popa a datoriei în mărime de 3 300 Euro, a dobânzii de întârziere în mărime de 1595,17 Euro și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 17 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea s-a admis. S-a încasat din contul lui Andrei Ursu în beneficiul lui Ion Popa suma de 3 300 Euro cu titlu de datorie, suma de 1 595,17 Euro cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 2 815,70 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

La 11 iunie 2021, Andrei Ursu, reprezentat de avocatul Evghenii Talpalaru a depus cerere de apel nemotivată, iar la 19 octombrie 2021 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin decizia din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de către Andrei Ursu, reprezentat de avocatul Evghenii Talpalaru și s-a menținut hotărârea din 17 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat între Ion Popa și Andrei Ursu există un raport juridic conform căruia la 24 noiembrie 2016, Ion Popa a oferit lui Andrei Ursu un împrumut bănesc în sumă de 3 300 Euro, iar ultimul și-a asumat obligația de a restitui acest împrumut până la 25 decembrie 2016, raport materializat prin semnarea recipisei.

S-a apreciat critic recipisa anexată la materialele dosarului, în care este indicat: „Eu, Popa Ion, a.n 10.09.1989 am primit de la Ursu Andrei suma de 3 500 Euro (trei

mii cinci sute euro), bani pe care ultimul mi-i datora în baza unei recipise scrisă anterior. Menționez că Ursu Andrei îmi mai datorează 400 Euro (patru sute euro)”, deoarece din conținutul actului sus-nominalizat nu rezultă cu certitudine achitarea sumei de 3 500 Euro împrumutată anume la 14 noiembrie 2016, în temeiul recipisei vizate în litigiu.

Mai mult decât atât, în conținutul răspunsului la pretenția din 14 mai 2019, Andrei Ursu nu a menționat că împrumutul ar fi fost restituit, ci din contra a invocat că nu ține minte despre ce împrumut este vorba, solicitând prezentarea înscrisurilor.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au menționat că, nu pot fi reținute alegațiile referitoare la existența a careva înțelegeri verbale potrivit cărora suma de 3 300 Euro ar fi fost achitată cu titlu de datorie, iar suma de 200 euro cu titlu de mulțumire, deoarece nici din textul înscrisului din 01 martie 2017 nu rezultă asemenea date. Cu atât mai mult că suma din recipisa din 24 noiembrie 2016 diferă de cea restituită de către Andrei Ursu în baza unei recipise anterioare.

Astfel, s-a reținut că Andrei Ursu nu și-a onorat obligațiunea asumată la semnarea recipisei din 24 noiembrie 2016 și luând în considerare solicitarea lui Ion Popa cu privire la calcularea dobânzii de întârziere pentru suma de 3 300 Euro pe perioada de întârziere 26 decembrie 2016 (data când a devenit scadentă datoria)-23 decembrie 2019 (data adresării în instanța de judecată), instanțele de judecată ierarhic inferioare au ajuns la concluzia de a încasa din contul lui Andrei Ursu în beneficiul lui Ion Popa suma de 1 595,17 Euro cu titlu de dobândă de întârziere.

La 09 august 2022, Andrei Ursu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, intimatul intenționat a ascuns faptul achitării împrumutului din 2016 prin recipisa din 2017, iar instanța de apel nu a verificat și nu a concretizat în baza cărui document a fost achitată suma de 3 500 Euro, dacă prin această sumă nu a fost încetat raportul obligațional al recipisei din 24 noiembrie 2016.

Consideră că, creditorul care a primit executarea obligației nu mai poate cere plata dobânzilor de întârziere stabilite pentru cazurile de neexecutare a obligației. Astfel, odată cu stingerea datoriei, obligația încetează de a mai exista și participanții la ea nu mai sunt legați prin acele drepturi și obligații care rezultau anterior din această obligație. Prin urmare, creditorul nu mai are dreptul să prezinte debitorului creanțe, bazându-se pe această obligație, iar la rândul său părțile nu mai poartă răspundere conform acesteia și ele nu pot recesiona drepturile și obligațiile sale în modul stabilit terților.

Recurentul a susținut că este irelevant calculul dobânzii de întârziere efectuat de către intimat pentru sumele care erau stinse la data înaintării acțiunii în instanța de judecată, iar instanța de apel a ignorat să cerceteze faptul că, la momentul depunerii acțiunii raportul obligațional rezultat din recipisa din 24 noiembrie 2016 era încetat, or, intimatul la rândul său nu a comentat recepționarea sumei de 3 500 Euro de la Andrei Ursu, ca fiind un alt raport juridic încheiat între părți.

A afirmat că, deși intimatul în cererea de chemare în judecată a pretins încasarea datoriei în baza recipisei din 24 noiembrie 2016, totuși instanțele de judecată ierarhic

inferioare au omis să se expună cu privire la existența datelor contradictorii vis-a-vis de mărimea datoriei solicitate și actele în baza cărora se solicită încasarea sumei respective.

Prin notificarea din 25 august 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 140).

Referință nu a fost depusă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces, prin intermediul oficiului poștal, copia deciziei contestate la 06 iulie 2022 (f.d. 130), inclusiv pe poșta electronică a avocatului recurentului.

Astfel, recursul declarat la 09 august 2022 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în

care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Andrei Ursu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Andrei Ursu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Andrei Ursu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Andrei Ursu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic